

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/57/2015
Identifikačné číslo spisu:	8113011219
Dátum vydania rozhodnutia:	24.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8113011219.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného RNDr. E. O. pre zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 24. septembra 2015 v Bratislave dovolanie obvineného RNDr. E. O. podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Vladimíra Bajtoša, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 15. mája 2014, sp. zn. 2 Tov 4/2014, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného RNDr. E. O. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov rozsudkom z 3. decembra 2013, sp. zn. 4 Tv 5/2013 uznal obvineného RNDr. E. O. vinného zo zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

napriek tomu, že vedel, že ako osoba, ktorá žije v spoločnej domácnosti s nájomcom bytu, ktorý je vo vlastníctve obce, v zmysle ustanovenia § 170 ods. 2 písm. h/ zákona č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov Ozbrojených síl Slovenskej republiky v znení zákona č. 253/2007 Z. z. (ďalej len „zákon“) je oprávnený poberať príspevok na bývanie vo výške jednej polovice sumy ustanovenej § 170 ods. 1 zákona, po tom čo dňa 14. augusta 2010 uzatvoril manželstvo s MUDr. I. O., nájomníčkou bytu vo vlastníctve Mesta Rožňava, žil s ňou v spoločnej domácnosti, uvedenú skutočnosť nenahlásil príslušným orgánom VÚ 7945 Rožňava, ktorého je príslušníkom a od 14. augusta 2010 do 30. septembra 2012 neoprávnene poberal naďalej príspevok na bývanie v plnej výške priznaný mu na základe čestného vyhlásenia podľa § 171 ods. 2 zákona zo dňa 29. februára 2008, čím takto svojím konaním spôsobil pre Ministerstvo obrany SR škodu vo výške 2.938,- €.

Okresný súd obvinenému RNDr. E. O. za to uložil podľa § 225 ods. 4 Tr. zák., § 36 písm. j/, § 38 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov, výkon ktorého mu podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. podmienenečne odložil s probačným dohľadom na skúšobnú dobu v trvaní 5 (piatich) rokov. Súčasne mu súd podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. j/ Tr. zák. uložil

povinnosť spočívajúcu zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený RNDr. E. O., čo do výroku o vine a treste, odvolanie. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 15. mája 2014, sp. zn. 2 Tov 4/2014 podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom výroku o treste. Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol sám vo veci tak, že obvinenému uložil podľa § 225 ods. 4 Tr. zák., § 39 ods. 1, § 36 písm. j/, § 38 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

Proti rozhodnutiu podal obvinený RNDr. E. O. prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Vladimíra Bajtoša dovolanie, ktoré oprel o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

V dovolaní uviedol, že súdy nesprávne dospeli k záveru o naplnení subjektívnej stránky trestného činu v priamom úmysle. Pri nástupe k VÚ 7945 Rožňava podpísal čestné vyhlásenie, v ktorom boli pravdivé skutkové pomery, na základe čoho mu bol priznaný príspevok na bývanie. Čestné vyhlásenie neobsahuje klauzulu o ohlasovacej povinnosti v prípade zmeny charakteru bývania. Takúto povinnosť neukladá ani zákon o štátnej službe profesionálnych vojakov Ozbrojených síl SR. Zmena adresy bola medzi jeho spolupracovníkmi verejne známa. Obvinený nebol uzrozumený, že koná protiprávne. Pri subvenčnom podvode je nutné preukázať úmysel uviesť protistranu do omylu a spôsobiť jej škodu už pri uzatváraní právneho vzťahu. Obvinený po tom, čo sa dozvedel o problémoch s výškou príspevku, sa ohlásil na finančné riaditeľstvo útvaru a so zamestnávateľom uzatvoril dohodu o splátkach. V roku 2013 preplatok vrátil. Dovolaciemu súdu navrhol vysloviť porušenie zákona v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., zrušiť napadnuté rozhodnutia a vec vrátiť súdu na nové konanie a rozhodnutie.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Prešov, podľa ktorého boli rozsudky vydané v súlade so zákonom. Okresný súd sa dostatočným spôsobom vyrovnal s naplnením subjektívnej stránky žalovaného trestného činu, preto dovolaciemu súdu navrhol dovolanie podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietnuť, prípadne podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné, a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím rozsudok Krajského súdu v Trenčíne ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným RNDr. E. O. prostredníctvom obhajcu, teda osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/, § 373 Tr. por., na Okresnom súde Prešov, t.j. na mieste predpokladanom v ustanovení § 370 Tr. por., a v zákonnej 3-ročnej lehote. Dovolanie obvineného však nie je dôvodné.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expressis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Obvinený v dovolaní uplatnil dôvod dovolania podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premĺčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) a pod. i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nenapĺňa ani poukaz na to, že vykonaným dokazovaním nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu. Táto predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu potom môže byť len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť.

Dovolací súd nezistil žiadne pochybenia. Súdy nižšieho stupňa ustálený skutok správne právne posúdili, pričom sa dostatočným spôsobom vyrovnali s tvrdeniami obvineného, ktoré prezentuje od začiatku

konania.

Vzhľadom na uvedené a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšší súd dospel k záveru, že dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie sú dané, preto dovolanie obvineného RNDr. E. O. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.